

Nyomtatott és online sajtó

Helyettes államtitkár: a kormány jövőre a külhoni magyar családokat helyezi középpontba

2017. november 2. – MTI, Kormany.hu, Magyar Idők, Kárpátalja.ma, Erdély.ma, Pannon RTV, Lokál, Gondola.hu, Hírek.sk

A külhoni magyar családok éve lesz 2018 - mondta Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár csütörtök reggel az M1 aktuális csatornán. A helyettes államtitkár elmondta, a kormány jövőre a családokat helyezi középpontba, és az államtitkárság ehhez csatlakozva a külhoni magyar családoknak szenteli 2018-at. Jövőre minden olyan téma fókuszba kerülhet, ami a családokat érintheti: oktatás, foglalkoztatás, munkahelyteremtés. A helyettes államtitkár elmondta, jövőre pályázatot hirdetnek a hétvégi magyar iskolák működésének, infrastrukturális feltételeinek javítására. A műsorban elhangzott az is, jövő héten csütörtökön és pénteken tartja éves ülését Budapesten a Magyar Diaszpóra Tanács (MDT) és a Magyar Állandó Értekezlet (Máért).

Tízmillió forinttal támogatja az Emmi a külhoni magyar kultúrát

2017. november 2. – MTI, kormany.hu, Lokál

A Művészeti Karaván és az Irodalmi Karaván című meghívásos pályázatokon keresztül csaknem 10 millió forinttal támogatja a külhoni magyar kultúrát az Emberi Erőforrások Minisztériumának (Emmi) Kultúráért Felelős Államtitkársága. A pályázatok célja a nemzeti összetartozás és a határon túli, magyarok lakta régiók egymás közötti kapcsolatainak erősítése, a külhoni magyar írószervezetek, közművelődési intézmények, egyesületek programjainak bővítése, a kulturális értékekhez való hozzáférés szempontjából hátrányos helyzetű területek felzárkóztatása, a határon túli magyar irodalom, képző-, ipar- és fotóművészet, továbbá filmes műhelyek értékeinek népszerűsítése, a határon túli művészeti műhelyek megmutatkozási lehetőségeinek bővítése - közölte az államtitkárság csütörtökön az MTI-vel.

Nemet mondott a szenátus az RMDSZ által szorgalmazott helyben maradó pénzekre

2017. november 2. – Krónika

A helyi és megyei önkormányzatok számára magasabb fokú pénzügyi autonómia biztosítását szorgalmazza az RMDSZ, amely továbbra is kiáll amellett, hogy a helyben megtermelt összegek minél nagyobb hányadáról kell helyben rendelkezni. Ezt annak kapcsán hangsúlyozta a szövetség, hogy a szenátus elutasította az RMDSZ erre vonatkozó törvénytervezetét. Cseke Attila szenátusi frakcióvezető rámutatott: a személyi jövedelemadó

az egyik legnagyobb önkormányzati bevételi forrás, de a központosított rendszerben a megtermelt összeg csak egy része kerül vissza a helyi önkormányzatok költségvetésébe a bukaresti visszaosztás nyomán. Tervezetükben azt javasolták, hogy a jelenlegi 71,5 százalékról 80 százalékra növekedjen a személyi jövedelemadóból visszaosztott összegek aránya.

Pluszforrásokat keresnek az adócsökkentés miatt pórul járt önkormányzatok

2017. november 2. – Krónika

A helyi önkormányzatok számára óriási bevételkiesést fog okozni, ha a kormány tervezi szerint január elsejétől a jelenlegi 16-ról 10 százalékra csökkentik a személyi jövedelemadó mértékét – hívta fel a figyelmet csütörtöki sajtótájékoztatóján Antal Árpád. Sepsiszentgyörgy polgármestere rámutatott: minden adócsökkentést támogat, ám ezzel párhuzamosan megoldásokat kell találni arra, hogy a települések és a megyék ne essenek el az egyik legnagyobb jövedelemforrásuktól. Az előljáró végzett egy számítást, amelyből kiderült, hogy a személyi jövedelemadó hat százalékponttal való csökkentése után, még ha a teljes összeget is osztják vissza az önkormányzatoknak, akkor sem kapják meg a jelenlegi támogatást.

Pert nyert Kereskényi a kétnyelvű utcanévtáblákért pereskedő szervezet ellen

2017. november 2. – maszol.ro, MTI, Erdély Ma, Krónika, hirado.hu, transindex.ro

Jogerősen pert nyert Kereskényi Gábor, Szatmárnémeti polgármestere a Civil Elkötelezettség Mozgalom (Cemo) ellen, mely bírósági úton szerette volna a kétnyelvű utcanévtáblák kihelyezésére kötelezni a polgármestert és a város önkormányzatát. A nagyváradi táblabíróságon szerdán kimondott ítélet kivonatát a bíróságok portálja közölte. Szigeti Enikő, a Cemo elnöke az MTI-nek elmondta: még csak a Szatmár megyei törvényszéken kimondott elsőfokú ítélet indoklását ismerik, de ez alapján megállapítható, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta a Románia által ratifikált nemzetközi egyezményekre való hivatkozást. Kereskényi Gábor, Szatmárnémeti Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) színeiben megválasztott polgármestere az MTI-nek csütörtökön elmondta, a kétnyelvű feliratozás élharcosának tekinti magát, de nem fogadhatja el, hogy kívülről kényszerítsék erre.

Továbbra is csak előkészítő fázisban vannak a szoborállítási tervek Marosvásárhelyen

2017. november 2. – szekelyhon.ro

Tavaly, a helyhatósági választások hevében még arról beszéltek a marosvásárhelyi magyar tanácsosok, hogy idén biztos helyére kerül a nagy erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor szobra. Nem így történt. Hónapokig semmit nem lehetett hallani róla, most az Erdélyi Iskola (Școala Ardeleana) képviselőinek emléket állító alkotás kapcsán került újra a tanácsosok elé. Megszavazták: a felvilágosodás kori román kulturális mozgalom emlékműve és a Bethlen Gábor szobor felállításának előkészületei egyidejűleg zajlanak.

Példaértékű marosvásárhelyi összefogás a Bolyai-gimnáziumért

2017. november 3. – Krónika

A Bolyai Farkas Gimnázium egykori diákjaiból álló baráti társaság összefogása révén, valamint marosvásárhelyiek adakozásából újjították fel több évtized után a vásárhelyi tanintézet sportpályáinak edzőtermét, öltözőit, mosdóit és a tanári szobát. A munkálatok ünnepélyes átadására csütörtökön került sor.

Szebeni kulturális gyöngyszemek

2017. november 3. – Krónika

Színházi előadásokkal, könyvbemutatókkal, kiállítás megnyitókkal várja a résztvevőket a tizenkettedik alkalommal, november 5–12. között Nagyszebenben rendezendő Ars Hungarica Fesztivál. A HÍD Egyesület – Magyar Kulturális Központ szervezte közkedvelt kulturális rendezvény célja, hogy az eseményekkel hozzájáruljon a magyar közösség érvényesüléséhez a Kárpát-medence határán.

Gyurcsány jogfosztó kampánya és a nemzeti minimum

2017. november 3. – Balogh Levente – Krónika

A Krónika vezércikke szerint „végiggondolásra javasolnánk azt a kérdést, hogy vajon mekkora sportértéke van a határon túl élő, anyanyelvhasználatukban, anyanyelvi oktatásukban folyamatos korlátokba ütköző, azokért folyamatosan küzdeni kényszerülő magyarok elleni gyűlöletkeltésnek? Milyen vezető válna abból a politikusból, aki továbbra is csupán abban látja a politikai tőkekovácsolás lehetőségét, ha éket ver az anyaországi és az elszakított nemzetrészek közé? Gyurcsány Ferenc mostani kampánya is azt jelzi: érdemes lenne végre tényleg kidolgozni valamilyen összmagyar nemzeti minimumot. Amelynek egyik alapja az lenne, hogy az anyaországi pártok nem teszik a választási kampány részévé az amúgy is sok helyen komoly nehézségekkel küzdő határon túli magyarok kérdését, nem akarják napirendre tűzni, hogy az utódállamokban amúgy is gyakran jogfosztás sújtotta közösségek tagjaitól már az anyaország is jogokat vegyen el”.

Kampánycsend

2017. november 2. – ujszo.com, Felvidék Ma, hirek.sk, bumm.sk

Éjfélkor érvénybe lépett a megyei választások előtti kampánycsend. A televíziókban és a rádiókban, valamint a köztéri és internetes reklámfelületeken is tilos a kampány, ám a közösségi oldalakon folytatódni fog. A kampánycsend urnazárásig tart, tilos bármilyen, a jelöltek mellett vagy ellen szóló információt nyilvánosságra hozni. A kiragasztott óriásplakátokat nem kell letakarni, de újak nem kerülhetnek ki. Tilos a kampány a sajtóban, a televízióban és a rádióban, valamint a fizetett internetes reklámfelületeken – a törvény ugyanis a hírportálok bannereire és a fizetett e-mail-szolgáltatásokra is vonatkozik. Viszont nincs szabályozva a politikusok egyik fontos kampányfegyvere: a közösségi oldalakon nyilván a moratórium idején is megijeszt a kampányolás.

Kisebbségek

2017. november 3. – Aich Péter – Felvidék Ma

Aich Péter szerint „ha mondjuk szlovákiai magyar vagy, esetleg székely vagy pláne katalán, akkor pofa be, semmi követelőzés nem lesz, mert az irredentizmus, hazaárulás, lázadásra való fölbujtás, alkotmányellenesség, szóval egészen egyszerűen súlyos törvénytelenység, amit keményen meg kell torolni. Az egész világ ellened lesz, és jogosnak tartják, ha emiatt megbüntetnek, mert megérdemled, a legjobb az lesz, ha sürgősen megóvják tőled a társadalmat, nehogy megmételjezd, és dutyiba zárnak. Ehhez tartsd magad. Vagy látta már valaki, hogy Pozsonyban vagy akár Zsolnán a szlovákiai magyarok jogaiért demonstráltak volna? Például hogy töröljék el a nyelvtörvényt, vagy a kettős állampolgárságot tiltó törvényt? Netán demonstráltak már a románok Bukarestben a székely autonómiáért? Vagy a spanyolok Madridban a katalán önállóságért?”

A városfejlesztési terv elfogadása a kulcsa Komárom fejlődésének

2017. november 3. – bummm.sk

Csaknem 60 millió eurós fejlesztés és akár 700 új munkahely megteremtése múlik azon, hogy a képviselő-testület elfogadja-e a város új területfejlesztési tervét. A helyi kis- és középvállalkozókból, vállalatvezetőkből és polgárokból informális társaság alakult Komárom fejlesztéséért.

Pásztor István: A magyar-szerb történész vegyes bizottság hamarosan bemutatja kutatási eredményeit

2017. november 2. – Vajdaság MA

Néhány hónapon belül bemutatja munkájának eredményeit a magyar-szerb akadémiai történész vegyes bizottság, és ezzel a testület munkája lezárul - emelte ki Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) és a vajdasági tartományi képviselőház elnöke az 1944-1945-ben kivégzett ártatlan áldozatok tiszteletére rendezett csütörtöki szabadkai megemlékezésen. A magyar sajtónak a VMSZ elnöke azt is elmondta, megtörténtek a magyar-szerb megbékélési folyamat látványos és nagy lépései, már csak a kutatások eredményeinek ismertetése maradt hátra, amire az idei év végén, vagy a következő esztendő elején kerülhet sor először Belgrádban.

A 73 évvel ezelőtt kivégzettekre emlékeztek Bajmokon, az Akácfa Emléktetőben

2017. november 2. - Pannon RTV

1944 november másodikán több, mint 200 helyi és környékbeli embert végeztek ki, akiket ezt követően tömegsírban hantoltak el. A kegyelet harangjának megkongatásával vette kezdetét a bajmoki Akácfa Emléktetőben megtartott megemlékezés. Sofhauzer István mindössze hétéves volt, amikor két nagybátyját is kivégezték. A 80 esztendőes férfi most is tisztán

emlékszik a 44-es eseményekre. „Amikor megtörtént, pár nap múlva jöttünk ide ki nagymamával. Lábbeliket meg kalapot, véres ruhadarabokat találtunk itt a gödör szélén és némelyiknek még a keze és a lába is ki volt, mert nem sok föld lett rájuk hányva.”

A 44-es megtorlás áldozataira emlékeztek Magyarkanizsán

2017. november 2. - Pannon RTV

A magyarkanizsai nagytemetőben ma délután emlékeztek meg az 1944-es magyarellenes megtorlások áldozatairól. Zapletán Géza esperes-plébános és Savelin Zoltán martonosi plébános egyházi megemlékezést tartott és megáldotta a sírhelyet. Forró Lajos történész, a Délvidék Kutató Központ alelnöke mondott történelmi megemlékezést, amelyben kiemelte a Magyar-Szerb Akadémiai Vegyes Bizottság fontosságát is a 73 ezelőtt történtek feltárása érdekében.

Megemlékezés Szabadkán a Vergődő madárnál

2017. november 2. - Pannon RTV

Vajdaság-szerte megemlékezéseket tartanak az 1944-45-ös ártatlan magyar áldozatok emlékére. Szabadkán a Vergődő madárnál emlékeztek meg a kivégzettek. Az 1944-45-ös délvidéki vérengzések során több száz személyt végeztek ki Szabadkán. Hozzá tartozóik, leszármazottaik nem feledkeztek meg róluk. Mészáros Piroska az apósát gyászolja. „Őt is kivégezték. Bleszity Jenőnek hívták.” Szabadkai István Budapesten él, de minden novemberben a szabadkai Zentai-úti temetőben gyújt gyertyát. „Unokatestvéreim élnek itt, meg nagynénik, nagybácsik éltek itt, és akit most gyászolunk, az az első unokatestvéremnek az édesapja volt.” Az ártatlan áldozatok emlékére ökumenikus istentiszteletet tartottak, valamint szavalatokkal és kesergővel emlékeztek meg.

Kárpátaljai magyar óvodában nyújtott segítséget a Katolikus Karitászt orvosmissziója

2017. november 2. – karpatalja.ma

A karitászt magyarországi orvosmissziója 45 óvodás gyermek szűrővizsgálatát végezte el október 30-án az aknaszlatinai Szent Anna Óvodában, ahol Écsy Gábor, a szervezet igazgatója és Vojcek László, az orvosmisszió vezetője tartott sajtótájékoztatót. A helyi óvodában a szervezet orvosmissziója végzett szűrővizsgálatot, ahol az óvodásoknak, valamint várandós kismamáknak adták át a Karitászt, a Via et Vita Nagycsaládos Egyesület, valamint a Kismackó Alapítvány ajándékait.

A 2018. évi felsőoktatási felvételi szabályzatról

2017. november 2. – karpatalja.ma

Október 13-án az Oktatási és Tudományos Minisztérium közzétette a 2018. évi felsőoktatási felvételi szabályzatot, melynek alapján az ország felsőoktatási intézményei kidolgozhatják saját belső felvételi szabályzataikat. Hozzá láttak a munkához a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai

Magyar Főiskolán is. Bárány Béla, a beregszászi székhelyű oktatási intézmény felvételi bizottságának titkára máris beszámolhatott lapunknak néhány fontos tudnivalóról a 2018. évi felsőoktatási felvételi eljárással kapcsolatban.

Nemzetpolitikai szeminárium a „magyarság szigetén” a KMKSZ ISZ részvételével 2017. november 2. – karpatalja.ma

A Csallóköz: ez a hosszúkás alakú természeti táj, Európa legnagyobb szárazföldi szigete és azon belül Dunaszerdahely, a Csallóköz központja lett október végén a magyar ifjúság szigete. Harmadik alkalommal rendezték meg a Kárpát-medencei magyar ifjúságot tömöríteni kívánó értekezletet, melynek célja az anyaországi és határon túli magyar fiatalokat érintő kérdések megvitatása, közös álláspontok kialakítása. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Ifjúsági Szervezete is részt vett az eseményen. A szeminárium fő célja, hogy az anyaországi és külföldi magyar ifjúsági szervezetek – a Magyar Állandó Értekezlet mintájára – megvitassák a jelen kihívásait, problémáit, sikereit és az elérendő célokat.

Guide2 Visit – elkezdődött még egy határon átívelő projekt

2017. november 2. – Muravidéki Magyar Rádió

Az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Együttműködési Program forrásaiból támogatott Guide2 Visit című projekt a múlt héten kezdődött, és 2020 augusztus végén fejeződik be. A projekt célja egy teljes látogatóirányító rendszer létrehozása a szlovén-magyar határtérségben.

Dr. Szántó Tibort beválasztották a szábor egészségügyi és szociálpolitikai szakbizottságába

2017. november 2. – Huncro.hr

A múlt héten választották meg a zágrábi parlamenti bizottságok “külsős” tagjait. A jelöltek között volt két magyar is. Dr. Szántó Tibort nagy szavazattöbbséggel választották be a horvát szábor egészségügyi és szociálpolitikai szakbizottságába, míg Sója Dénes hercegszőlői járási elöljáró-helyettes nem kapott kellő támogatást, így ő nem került be a Sabor önkormányzati bizottságba.

Táncok, dalok és színdarabok alkották a sepsei kultúrest programját

2017. november 2. – Huncro.hr

A sepsei alapszervezete szombaton tartotta Őszi kultúrest című rendezvényét. Egy színes műsort láthatott a közönség, hiszen a programban néptáncsoportok, kórusok és színjátszó körök is felléptek. Már fél évtizede a sepsei HMDK alapszervezet kultúrestet tart össze. A műsorban bemutatkozási lehetőséget kapnak a környékbeli színjátszó körök, tagjaik vidám, humoros jeleneteikkel csálnak mosolyt a nézők arcára a borongós időben.

A magyar klasszikusokkal ismerkedtek a vukováriak

2017. november 2. – Huncro.hr

A Vukovári Magyarok Egyesülete múlt héten irodalmi estet tartott, melynek témája a nagy magyar írók voltak. A Vukovári Magyarok Egyesülete közel tíz éve folytatja értékteremtő munkáját, dolgozik közösségéért a Duna-parti városban. Magyar estet, magyar bált rendez, nyílt napjaival a többségi nemzet érdeklődését kelti föl a magyar kultúra iránt. Kórusa évente számos vendégszereplésen mutatja meg, hogy milyen színes a magyar népzenevilág. Székházukban megemlékeznek nemzeti ünnepeinkről, és irodalmi esteket is tartanak. A tagok többsége szívesen olvas, rendelkezésükre áll az egyesület szerény könyvtára.

Mozgalmas ősz az újgráci magyaroknál

2017. november 2. – Huncro.hr

A HMDK Verőce-Dráva menti megyei egyesületében az elmúlt néhány hét is mozgalmasan telt, fellépés fellépést követett, több helyen is képviselték magyarságunkat. A HMDK újgráci alapszervezete a szeptembert egy magyarországi fellépéssel zárta: Csurgón vendégszerepeltek, a Csurgói Mozgáskorlátozottak csoportja hívta meg őket. Drávaszögi és szlavóniai fellépésekkel folytatódott az október, ott voltak a csúzai szüreti rendezvényen és a gyermektáncsoportok szentlászlói fesztiválján is.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2017. november 2. – Kossuth Rádió

Kolozsvár híres sírkertjének, a 432 éves Házsongárdi temetőnek az alapítólevelében ez áll: Gazdag és szegény ide egyformán temetkezhet

Kolozsvár híres sírkertje, a 432 éves Házsongárd nemcsak az elmúlás kegyhelye, hanem a magyar kultúra panteonja is. Az itt eltemetett több mint 400 magyar nevezetes személy sírját tematikus útvonal köti össze. Gergely Istvánné Tókécs Erzsébetet, a Házsongárd Alapítvány igazgatóját kérdezte a Határok nélkül munkatársa.

Kultúránk változásával változik a halotti kultusz is - mondja Balázs Lajos néprajzkutató

Kultúránk változásával sok minden változott a halotti kultuszban is. Balázs Lajos csíkszeredai néprajzkutató évtizedekig tanulmányozta Csíkszentdomokoson az élet nagy fordulóinak szokásrendszerét. Lassan feledésbe merülnek - mondja a kutató - és ezzel sivárosodik a kultúránk.

Orvos-sírok Erdély egyik legrégebbi temetőjében, a marosvásárhelyi református sírkertben

Következő állomásunk Marosvásárhely, ahol, a Somostető oldalában, közel 2 hektáron terül el a református temető, Erdély egyik legrégebbi sírkertje. Történetéről, neves sírköveiről 1988-ban jelent meg Csekme István, néhai marosvásárhelyi történész átfogó munkája. Ez a tanulmány is fontos forrásként szolgált orvos lánya, dr. Kiss-Csekme Márta számára, aki a temetőkert orvos-sírijait kutatta fel. Az erről szóló könyv a Reformáció 500. évfordulója tiszteletére és a Halottak Napja alkalmából jelent meg. A könyvbemutatón - Ötvös József, a Vártemplom nyugalmazott lelkésze méltatta a hiánypótló kiadványt.

A magyar diaszpórában elhunytak adatbázisán dolgozik Tóth Tamás kutató

Magyarok százezrei emigráltak az elmúlt évszázadban a tengeren túlra. A születés és az elhalálozás a legfontosabb adatok, melyek behatárolják az ember életét, de az adatbázisok legfontosabb tájékoztatói pontjai is - mondta Tóth Tamás temetőkutató, aki adatbázist épít a világ túlsó felén elhunyt nemzettársainkról.

Lassan már csak a temető tanúskodik az egykori magyar jelenlétről Losoncon.

Műsorunk elején Tőkés Erzsébet - a Házsongárd Alapítvány igazgatója, azt mondta; megy a helyfoglalás, nemcsak az élők világában, de a temetőkben is. Így van ez a Felvidéken is. Pantheonná építették át Losonc régi temetőjében a már használaton kívüli ravatalozót, ahol kiállítás mutatja be a felvidéki város neves magyarjait, akik itt nyugszanak. Ám az emlékezetből az utódok kihalásával a jeles halottak is könnyen feledésbe merülnek. Losoncon a lakosságnak ma már csak alig 15 százaléka vallja magát magyarnak. Éppen ezért lenne fontos, hogy a város történelmét és kultúráját egykor alakító magyarok emlékét, és sírjukat is gondozzák.

